

Direkte 38665654

Journal-nr.: 20053321
Ref.: Mette Hald Simonsen

Dato: 31. august 2020

Nye og reviderede retningslinjer

Ændringer i eksisterende retningslinjer er skrevet ind med *kursiv*.

2. Indvinding udenfor graveområde

Ansøgning om råstofindvinding uden for de udpegede graveområder kan normalt ikke imødekommes. En eventuel tilladelse til råstofindvinding uden for et graveområde kan kun meddeles efter forelæggelse for regionsrådet. Der kan i særlige tilfælde meddeles indvindingstilladelse, hvis der søges om indvinding af et værdifuldt råstof og/eller kortvarig indvinding på mindre arealer f.eks. i forbindelse med statens vejprojekter. *Denne retningslinje er ikke til hinder for at driftsarealer, der er i direkte tilknytning til råstofindvindingen, kan inddrages i tilladelsesarealet uden forelæggelse for regionsrådet til beslutning selvom disse arealer er beliggende udenfor graveområdet jfr. retningslinje nr. 11.*

Bemærkninger til retningslinje

Der kan opstå situationer, hvor det vil være hensigtsmæssigt at en særlig forekomst indvindes uden for et graveområde. Råstofindvinding kan undtagelsesvis foregå uden for de udpegede graveområder, når samfundsmæssige interesser taler for det og når øvrige beskyttelsesinteresser ikke taler imod.

Indvinding uden for et graveområde kan f.eks. ske ved større statslige anlægsprojekter eller ved en mindre udvidelse af en eksisterende råstofgrav, som betyder en bedre udnyttelse af forekomsten.

Såfremt en ansøgning om indvinding vedrører et areal uden for de udpegede graveområder, skal regionsrådet have forelagt sagen til behandling. Hvis der skal gives tilladelse uden for de udpegede graveområder, skal indvindingen kunne foretages inden for 4 år, ellers skal området udpeges som graveområde i den førstkommende råstofplan.

6. Udnyttelse af ressourcen over og under grundvandsspejlet (Ændret)

Råstofferne bør så vidt muligt udnyttes fuldt ud såvel over som under grundvandsspejlet, før området overgår til anden anvendelse, med mindre særlige forhold taler imod. *Der kan som hovedregel ikke meddeles tilladelse til råstofindvinding inden for udlagte BNBO'er med mindre ansøger kan dokumentere, at råstofindvinding kan foregå uden risiko for grundvandskvaliteten. Endvidere kan der som udgangspunkt ikke forventes tilladelse til indvinding af ressourcer under grundvandsspejl ved tørpumpning.*

Bemærkninger til retningslinje

Indvindingen af råstoffer skal foregå på en miljømæssigt hensigtsmæssig måde, hvilket betyder, at når en råstofgrav er åbnet, skal forekomsten inden for det pågældende areal udnyttes fuldt ud med mindre særlige forhold taler imod det. På denne måde reduceres den samlede effekt på landskabet og behovet for råstoffer kan dækkes fra færrest mulige lokaliteter. Ved større sammenhængende graveområder, f.eks. med flere individuelle indvindingsvirksomheder, kan regionen stille krav om gennemgravning af skel mellem råstofgravene, for at råstofferne kan udnyttes bedst muligt, og for at efterbehandlede arealer kommer til at fremstå som en helhed.

I det omfang det er muligt, er det endvidere hensigtsmæssigt, at der indvindes råstoffer over såvel som under grundvandsspejlet. En tilladelse til at indvinde under grundvandsspejlet kan gives på baggrund af en vurdering af grundvands- og recipientforholdene med et stort fokus på grundvandsbeskyttelse. Tørpumpning kan medføre en væsentlig negativ og potentielt uoprettelig påvirkning af beskyttede våde naturtyper samt en risiko for påvirkning af grundvandskvaliteten lokalt, og derfor kan metoden som udgangspunkt ikke tillades.

Der udlægges ikke nye graveområder inden for BNBO på grund af grundvandshensyn, og der kan derfor som hovedregel heller ikke forventes tilladelse til råstofindvinding inden for BNBO'er, som overlapper med eksisterende graveområder med mindre ansøger kan dokumentere, at råstofindvinding kan foregå uden risiko for grundvandskvaliteten.

I nogle graveområder kan der være specifikke forudsætninger for indvinding under grundvand for at sikre drikkevandsressourcen. Hvis ikke regionen har afklaret grundvandsrisikoen specifikt i forbindelse med udpegning af graveområdet, kan en ansøger blive pålagt at tilvejebringe de fornødne undersøgelser i forbindelse med en ansøgning om indvinding under grundvandsspejl.

Inden for transportkorridorer skal terrænoverfladen efter endt råstofindvinding efterlades / efterbehandles til mindst 1 meter over grundvandsspejlet. Uudnyttede råstofforekomster inden for transportkorridoren bør så vidt muligt udnyttes, inden der anlægges ny infrastruktur på arealet. Det skal sikres, at råstofressourcens udnyttelse sker under hensyntagen til etablering af evt. kommende trafik- og forsyningsanlæg og lignende ved koordinering mellem de relevante myndigheder.

9. Retningslinje om rækkefølgeplanlægning (NY)

Regionen kan afvise at give tilladelse til råstofindvinding eller udskyde ibrugtagning, hvis den ansøgte aktivitet tilsammen med eksisterende råstofindvinding kan medføre en væsentlig øget påvirkning af den samme gruppe af omkringboende eller det samme lokalsamfund.

Bemærkninger til retningslinje

Med retningslinjen vil regionen som udgangspunkt ikke meddele tilladelse på nye arealer, før en allerede tilladt råstofindvindingsaktivitet, som vil påvirke samme gruppe af omkringboende eller samme lokalsamfund, er tæt på at være afsluttet. Det er ikke afgørende, om den ansøgte råstofindvinding er inden for samme graveområde. Det er påvirkningen herunder trafikbelastningen af omkringboende eller lokalsamfund, som der lægges vægt på. Retningslinjen omfatter såvel nye tilladelser som tillæg til / udvidelser af eksisterende. Tilladelse vil kunne meddeles, såfremt ibrugtagning betinges af afslutning af den igangværende aktivitet.

10. Retningslinje om nærhed til beboelse (NY)

Der gives som udgangspunkt ikke tilladelse til råstofindvinding nærmere end 25 m fra bygninger med fast fundament (herunder beboelse). Derudover stilles der markant skærpede krav til indvindingens tilrettelæggelse og varighed inden for en nærhedszone på 100 m til sammenhængende bebyggelse.

Bemærkninger til retningslinje

Råstofindvinding umiddelbart opad ens beboelse kan opleves som en væsentlig påvirkning af ens hverdag. Formålet med retningslinjen er, at denne påvirkning kan begrænses mest muligt tidsmæssigt. Inden for den 100 m nærhedszone skal forekomsten indvindes i en afkortet tidsperiode, f.eks. 2 år, hvilket fastsættes i den konkrete tilladelse, og indvindingen kan ikke igangsættes uden særskilt orientering til regionen, som vil føre tilsyn med, at aktiviteten i nærhedszonen afsluttes i overensstemmelse med den fastsatte tidsbegrænsning. Der tages i sagsbehandlingen hensyn til, at der kan være behov for et større åbent areal ad gangen inden for det samlede tilladelsesområde til oplag af de materialer, som indvindes inden for nærhedszonen.

11. Elementer inddraget i ansøgningsarealet (NY)

Driftsarealer, der er i direkte tilknytning til råstofindvindingen, fx adgangsvveje og parkeringsarealer, skal indgå i tilladelsesarealet, også selvom disse arealer er beliggende udenfor graveområdet. Inddragelse af disse arealer i det ansøgte areal vil dog ikke medføre, at ansøgningen skal forelægges regionsrådet til beslutning, da der ikke er tale om egentlig råstofindvinding.

Bemærkninger

Retningslinjen er udarbejdet, med henblik på at sikre, at regionen kan fastsætte og håndhæve vilkår til sikring af miljø og mennesker. Så længe der ikke indvindes, bearbejdes eller oplagres råstoffer og overjord mv. indenfor disse arealer, kan de, såfremt det vurderes hensigtsmæssigt i forhold til mennesker og miljø, etableres udenfor graveområdet uden at være i strid med retningslinje 2.

12. Afskærmende beplantning

Med henblik på at begrænse den visuelle påvirkning samt støvgener ved råstofindvinding for naboer og nærliggende lokalsamfund, vil regionen i tilladelser til råstofindvinding som udgangspunkt stille krav om afskærmende beplantning efter konkret vurdering af de stedlige forhold og behovet for afskærmning, ligesom regionen kan stille krav om bibeholdelse af eksisterende beplantning.

Bemærkninger

Naboer til aktive råstofgrave kan opleve, at der sker en forringelse af landskabsoplevelsen fra deres bolig, når der etableres en råstofgrav tæt på boligen. Dette kan i et vist omfang afværges ved at etablere afskærmende beplantning mellem boliger og råstofgrav. På samme måde vil

det være værdifuldt, hvis eksisterende beplantning, der kan fungere afskærmende, bevares. Regionen opfordrer samtidig ansøgere til at undlade at fælde eksisterende beplantning forud for udarbejdelse af en tilladelse til råstofindvinding, da der for alle parter kan være stor værdi i, at den eksisterende allerede udvoksede beplantning kan indgå i afskærmningen af råstofgraven.

13. Efterbehandlingsplan (ændres)

I forbindelse med, at der meddeles tilladelse til indvinding af råstoffer, skal der foreligge en godkendt plan for efterbehandling - en efterbehandlingsplan. Efterbehandlingsplanen udarbejdes af ansøger i samarbejde med lodsejer, indvinder, region og kommune. Efterbehandlingsplanen skal udformes i overensstemmelse med råstofplanens eventuelle forudsætninger for efterbehandling af graveområdet. Såfremt der foreligger en samlet plan for graveområdets efterbehandling, skal efterbehandlingsplanerne for hver enkelt indvinding være i overensstemmelse med den samlede plan. *Efterbehandlingen bør tilrettelægges, således at der tages hensyn til sammenhængen med det omgivende landskab. Dette skal ske efter en afvejning i forhold til udnyttelse af ressourcen overfor landskabet samt udviklingsmuligheder for biodiversitet.*

Bemærkninger til retningslinje

Efterbehandlingsplanen er en plan for, hvordan arealet skal udformes, beplantes og anvendes efter at råstofindvinding er ophørt. Efterbehandlingen skal tilrettelægges efter dialog mellem kommune, indvinder og lodsejer. Efterbehandlingsplanen skal understøtte regionens handlingsplan for den regionale udviklingsstrategi, kommuneplanen samt statslige planer og være med til at sikre en hensigtsmæssig kommunal og regional udvikling af områderne, når råstofindvindingen er afsluttet. Af hensyn til grundvandsressourcen bør færdiggravede arealer efterbehandles til formål, der ikke indebærer risiko for forurening af grundvandsressourcen, f.eks. rekreative formål, naturarealer, ekstensivt landbrug eller skov. Et eventuelt vilkår om forbud mod gødskning og brug af kemiske bekæmpelsesmidler, herunder pesticider, vurderes at være vilkår af varig betydning og tinglyses på ejendommen. Der er for en række graveområder opstillet forudsætninger for, at det pågældende areal er udpeget som graveområde. Ved udarbejdelse af efterbehandlingsplaner kan der ikke forudsættes tilførsel af udefrakommende jord til råstofgraven, med mindre der foreligger en dispensation fra forbuddet i jordforureningslovens § 52.

Efterbehandling skal foretages løbende, og ikke afvente at indvinding på hele det areal som er omfattet af tilladelsen, er tilendebragt. Hvis regionen finder det begrundet, kan indvinderens sikkerhedsstillelse blive frigivet i takt med, at efterbehandlingen gennemføres.

14. Sødformning og -sikkerhed (ændres)

Såfremt der ved endt råstofindvinding efterlades en sø, skal der efterlades stabile skrænter både over og under grundvand, der er sikret mod udskridning til fare for færdsel i området. *Efterbehandling af hældninger under grundvandsspejl med råjord (overjord ekskl. muld) kan ikke gennemføres uden særskilt godkendelse fra regionen og forudsætter, at ansøger dokumenterer, at det ikke vil påvirke grundvandskvaliteten.*

Bemærkninger til retningslinje

Indvinding under grundvandsspejlet medfører, at der etableres søer, der skal indgå som en del af efterbehandlingen. En sådan efterbehandling giver gode muligheder for etablering af rekreative arealer til gavn for natur og miljø. Råstofgrave vil efter endt råstofindvinding overgå til anden anvendelse. Det er derfor vigtigt at sikre, at det ikke er forbundet med fare at færdes i området. Regionerne kan stille krav til søbreddens og søbundens udformning, dybdeforhold og beplantning med henblik på at forbedre forudsætningerne for udvikling af et naturligt og varieret dyre- og planteliv. Som udgangspunkt efterleves krav til udformning af søer ved at tilrettelægge indvindingen, så der efterlades en vis forekomst under grundvandsspejl, og søer får den påkrævede udformning.

Efterbehandling af hældninger under grundvand ved tilførsel af råjord fra lokaliteten indebærer en risiko for, at skadelige stoffer spredes i grundvandsmagasinet, hvis overjorden fra graven indeholder skadelige stoffer efter forudgående arealanvendelse (typisk landbrugsmæssig drift). Risikoen kan formindskes væsentligt, hvis man både før (gennem lokalt kendskab) og undervejs i driftsfasen kontrollerer jorden og håndterer afvigelser gennem sortering af den tilførte jord.

Gammel retningslinje 11. Tilførsel af jord til råstofgrave (slettes)

Tilførsel af jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave er forbudt. Regionsrådet kan i særlige tilfælde meddele dispensation fra forbuddet.